

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф. д-р Димитър Живков Стойков, дмн
Зам.р-р МУ – Плевен
Рък. Кат. Хирургични болести
Нач. Първа хирургична клиника
УМБАЛ“Д-р Георги Странски“ ЕАД- гр. Плевен

На дисертационен труд на тема:

***ПОСТХОЛЕЦИСТЕКТОМИЧЕН СИНДРОМ – АКТУАЛЕН ПОГЛЕД
ВЪРХУ "СТАР" ПРОБЛЕМ. ДИАГНОСТИКА И СЪВРЕМЕННА
ТЕРАПЕВТИЧНА СТРАТЕГИЯ.***

За придобиване на НС "Доктор на науките"

по научна специалност „Хирургия“ .

Кандидат: Доц. д-р Васил Марков Божков, д.м.

Кратко представяне на процедурата

На основание Заповед на Ректора Р-109-452/06.11.23 г. на Ректора на МУ- Варна съм определен да участвам като външен член на Научно жури по процедура за придобиване на научна степен "Доктор на науките" на доц. д-р Васил Марков Божков, д.м., а с протокол № 1 от 17.07.2023 от първото заседание на НЖ съм определен да изготвя официална рецензия.

Документите по Дисертационния труд на доц. д-р Васил Марков Божков, за присъждане на НС "Доктор на науките" са подготвени съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и правилника за неговото приложение.

Актуалност на дисертационния труд

Дисертационният труд разглежда един важен напоследък проблем в жлъчно- чернодробната хирургия, именно постхолецистектомичния синдром. Като причина за това най- общо може да отдаде на увеличаване на заболяванията на жлъчния мехур, което включва и увеличаване на усложнените форми на ЖКБ като механичен иктер, холангит, холедохолитиаза, холангиогенни чернодробни абсцеси, фистули, папилит. ЖКБ и нейните усложнения постепенно се превърнаха в най-честата причина за хоспитализация в развитите страни.

Постхолецистектомичният синдром (ПХС) е описан за пръв път от Womack и Crider през 1947г., а през 1950г. Pribram пръв предлага названието постхолецистектомичен синдром /ПХС/. Той се превръща във все по-актуален проблем през лапароскопската ера.

В основата на повишената му честота могат да се изтъкнат на първо място ятрогенните лезии на жлъчните пътища. На следващо място може да се посочат разпръснатите в коремната кухина конкременти след нарушаване на целостта на жлъчния мехур или при холецистектомията, или при изваждането на жлъчния мехур през троакарното отворище.

В световната литература все повече се отчита факта, че извършената в по-млада възраст лапароскопска холецистектомия от една страна, продължителния предоперативен период и акалкулозния холецистит от друга се приемат като рискови фактори за развитието на ПХС. Дисертантът индиректно загатва и че честотата на ПХС е по-ниска, когато холецистектомията извършена в центрове специализирана в билиарната хирургия е по-ниска в сравнение с такива при които тази операция не се извършва рутинно или пък лапароскопската холецистектомия се извършва на всяка цена, независимо от бъдещите последствия.

Преглед на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан в обем от 250 стандартни машинописни страници. Библиографската справка включва 510 заглавия, от които 17 на кирилица и 493 на латиница. Материалът е онагледен с 45 фигури, 12 таблици и 29 снимки. Българските колективи, работили по проблема, са проучени детайлно, отразени чрез 17 заглавия на кирилица,

Целта е правилно формулирана, а задачите за нейното постигане- 5 на брой, са изведени логично и насочено.

Дизайнът на проучването е ретроспективен и проспективен анализ и обхваща 262 1532 пациенти с ЖКБ и нейните усложнения за периода 2011 –

2022 г. оперирани във Втора клиника по коремна хирургия на Университетска болница „Света Марина“ гр. Варна. През проучения период пациентите с ПХС са 262. Видът на предходната оперативна интервенция са лапароскопска или отворена. От представените данни е видно, че пациентите във двете възрастови групи 61-70 и 71-80 години са двете най – засегнати от ЖКБ и нейните усложнения, докато заболяването е с относително по-ниска честота при младите до 40г. и много възрастни пациенти над 81г. Същата възрастова зависимост се наблюдава и при пациентите с ПХС.

При всички пациенти е направена предоперативна оценка по класификацията на American Society of Anesthesiologists (ASA), като преобладават пациентите със сериозен периоперативен риск- ASA III и IV- общо 55,3% от болните с ПХС.

В дисертационния труд се отделя сериозно внимание на ЯЛЖП като заема специално място в литературния обзор, материала и обсъждането, което показва, дисертантът е проучил задълбочено тази особено сериозна за лапароскопската ера патология.

Подробно са описани инструменталните методи за образна диагностика при пациентите с ПХС , като при повечето от тях са използвани 2 или 3 различни диагностични модалности. Стандартно и рутинно са използвани абдоминална ехография, КТ на корем с контраст и ЯМР.

Микробиологичният анализ е направен старателно. Етиологичният спектър на изолираните микроорганизмите, потвърждава данните от литературата-резултатът е напълно съпоставим с резултати от други проучвания. Най-честите изолати са E.coli и K pneumoniae Изследвано е и нивото на резистентност на изолатите.

Разработен е алгоритъм за диагностика и лечение на ПХС като дисертантът, съчетава анализ на световната литература и собствените резултати, като целта е постигане на ниска честота на постоперативните усложнения и леталитет – при правилен избор на срок и вид на оперативната интервенция.

Изводите са шест на брой и показват, че са отговор на поставената цел и задачи.

Приносите са пет и имат приложно- практически и потвърдителен характер и са отразяват дейността на дисертанта и на колектива на Клиниката, в която работи.

Наукометричните показатели на доц. д-р Васил Божков д.м. напълно покриват изискванията за заемане на научната степен "доктор на науките":
A1 -50т.; B2 – 100т.; G5-9 – 101,66т.; D10 – 7т. D10+D12- 105т.

Доц. д-р Васил Божков д.м. има 10 публикации във връзка с дисертационния труд

В заключение бих заявил, че представения ми дисертационен труд е завършен, отличава се с оригинални моменти и приложение в хирургичната практика. Разработката отговаря на критериите за присъждане на научната степен "доктор на науките".

Гласувам ПОЛОЖИТЕЛНО и препоръчвам на членовете на научното жури да дадат своя позитивен вот.

07.12.2023г.

Гр. Плевен

С Уважение:

/Проф. д-р Д. Стойков дмн/